

L Ö G

um Listasafn Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Safnið er eign íslenzka ríkisins. Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn þess. Menningarsjóður greiðir listasafninu a. m. k. 500 þús. krónur árlega af tekjum sínum til listaverkakaupa.

2. gr.

Aðalhlutverk listasafnsins skal vera:

- a. að afla svo fullkomins safns íslenzkrar myndlistar sem unnt er, varðveita það og sýna,
- b. að afla viðurkenndra erlendra listaverka, og skal verja í því skyni allt að tíu af hundraði af því fé, sem safninu er fengið til listaverkakaupa, geyma má fé í þessu skyni frá ári til árs,
- c. að annast fræðslustarfsemi um myndlist, innlenda og erlenda, með fyrirlestrum, kvikmyndasýningum, leiðsögn um safnið, útgáfu mynda og rita, eða með öðrum þeim hætti, er henta þykir og fé er veitt til,
- d. að láta gera kvikmyndir um verk hinna fremstu íslenzku myndlistarmanna, ævi þeirra og starfsháttu, eftir því sem fjárráð og aðrar aðstæður leyfa,
- e. að afla heimilda um íslenzka myndlist að fornu og nýju og kaupa til safnsins nauðsynlegan bókakost,
- f. að efna til farandsýninga um landið,
- g. að veita erlendum söfnum og öðrum opinberum aðilum upplýsingar um íslenzka myndlist, eftir því sem óskað er og við verður komið,
- h. að hafa umsjón með öllum listaverkum í eigu ríkisins, þótt þau séu geymd utan safnsins, nema þeim, sem geymd eru í Þjóðminjasafni eða falin þjóðminjaverði eða öðrum til umsjónar.

3. gr.

Sýningarsalir safnsins skulu opnir almenningi án gjalds á auglýstum tíma.

4. gr.

Menntamálaráðherra skipar forstöðumann safnsins, þegar lög þessi öðlast gildi, en safnvörð og annað nauðsynlegt starfslíð, þegar fé er veitt í því skyni í fjárlögum. Skulu launin vera hin sömu og hliðstæðra starfsmanna við önnur ríkissöfn.

5. gr.

Mynda skal safnráð fimm manna, þannig:

Forstöðumaður safnsins á sæti í ráðinu samkvæmt stöðu sinni og er jafnframt formaður þess. Forstöðumaður getur falið safnverði að gegna störfum í safnráði í forföllum sínum.

Menntamálaráðherra skipar einn mann í ráðið og varamann hans eftir hverjar alþingiskosningar.

Íslenzkir myndlistarmenn, þeir sem eru eða verið hafa félagar í einhverju félagi myndlistarmanna, sem starfandi er, þegar kosning fer fram, skulu kjósa úr sínum

hópi þrjá menn í safnráð til fjögurra ára í senn og jafnmarga varamenn, tvo list- **53**
málara og einn myndhöggvara. Varamenn skulu þeir vera, sem flest hljóta atkvæði 29. marz
næst hinum kjörnu safnráðsmönnum. Verði tala varamanna eigi fullskipuð með
þeim hætti, skal kjósa á ný eins marga varamenn og á skortir fulla tölu.

Forstöðumaður safnsins skal gera skrá um þá, er kosningarrétt og kjörgengi
hafa til safnráðs samkvæmt framansögðu. Skal skráin liggja frammi í lista-
safninu hæfilegan tíma, áður en kosning til safnráðs fer fram, til þess að mönn-
um gefist kostur á að kanna, hvort þeir eru á kjörskrá, og koma fram leið-
réttingum.

Undirbúning og framkvæmd kosningar til safnráðs skal menntamálaráðherra
fela kjörstjórn, er skipuð sé forstöðumanni safnsins, sem er formaður hennar,
ráðuneytisstjóranum í menntamálaráðuneytinu og einum manni, tilnefndum af
stjórn Bandalags íslenzkra listamanna.

Kosning til safnráðs skal vera leynileg og fara fram skriflega.

Þegar kjörstjórn er fullskipuð, skal hún láta gera kjörseðla. Kjörstjórn skal
síðan senda einn kjörseðil ásamt tilheyrandi umslagi til hvers kjósanda, sem at-
kvæðisrétt hefur, og tilkynna honum um leið, hvenær kjörseðillinn skuli kominn
í hendur hennar aftur. Kjörseðlar skulu sendir í ábyrgðarpósti milli kjósenda og
kjörstjórnar.

6. gr.

Meiri hluti atkvæða ræður úrslitum í safnráði, sbr. þó 9. gr. Þó þarf einróma
samþykki fjögurra ráðsmanna til ákvörðunar um kaup á listaverkum, ef forstöðu-
maður safnsins, eða safnvörður í forföllum hans, er henni andvígur.

Ef ágreiningur ris milli formanns safnráðs og annarra safnráðsmanna, skal
bóka ágreiningsefni og rökstudda greinargerð aðila í gerðabók ráðsins. Slíkum
ágreiningi geta aðilar skotið til menntamálaráðherra til úrskurðar.

Menntamálaráðuneytið ákveður þóknun safnráðs.

7. gr.

Forstöðumaður skal leita ákvörðunar safnráðs um eftirgreind atriði:

- a. kaup á listaverkum til safnsins,
- b. hvort veita skuli viðtöku gjöfum, er kunna að bjóðast,
- c. sýrýningar, er safnið kann að gangast fyrir,
- d. önnur mál, er forstöðumaður æskir að safnráð fjalli um, eða mál, er minnst
tveir safnráðsmenn æskja, að þar séu rædd og safnið varða.

8. gr.

Við val listaverka til safnsins ber að fara eftir listrænu gildi þeirra og hafa í
huga, hvað safnið á eftir sama höfund.

9. gr.

Heimilt er að selja myndir úr eigu safnsins í því skyni að kaupa annað verk
eftir sama listamann, er æskilegra þykir fyrir safnið. Sala er þó því aðeins heimil,
að safnráðsmenn og höfundur séu um það sammála.

10. gr.

Þótt safnið veiti listaverki viðtöku sem gjöf, má það eigi takast á hendur skuld-
bindingar um aðra meðferð þess en annarra listaverka safnsins. Þó má safnið aldrei
selja eða á annan hátt láta af hendi listaverk, er það hefur þegið að gjöf.

Gjöf skal fylgja gjafabréf.

53

29. marz

Óheimilt er að lána listaverk safnsins, nema á listsýningar, og þá því aðeins, að forstöðumaður telji sérstaka ástæðu til. Með samþykki safnráðs má þó víkja frá þessu ákvæði.

11. gr.

12. gr.

Safnráð tekur ákvörðun um það hverju sinni, hvort heimila skuli afnot af sýningarsölum safnsins fyrir aðrar sýningar en þær, er íslenska ríkið stendur að.

13. gr.

Reisa skal sérstakt hús fyrir listasafnið, þegar nægilegt fé er veitt til þess í fjárlögum eða á annan hátt.

14. gr.

Safnið fær þann rétt, sem á hverjum tíma fylgir listaverki samkvæmt íslenskum höfundalögum við venjulegt, óskilorðsbundið afsal þess, þó með þeirri takmörkun um sölu eða aðra afhendingu, sem leiðir af ákvæðum 9. og 10. gr. Safnið hefur rétt til opinberra sýninga á listaverkunum á vegum safnsins og öðrum listsýningum, sbr. 11. gr. Enn fremur skal safnið hafa rétt til eftirmyndunar eða annarrar eftirgerðar af listaverkunum til afnota fyrir það sjálft og til sölu innan veggja þess og á sýningum, sem það heldur, en til eftirgerðar í öðru skyni þarf samþykki höfundar eða annars handhafa höfundaréttar, enda á hann þá rétt til þóknunar.

15. gr.

Menntamálaráðuneytið getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla samtímis úr gildi öll ákvæði, er brjóta í bág við þau.

Gjört í Reykjavík, 29. marz 1961.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

54

29. marz

L Ö G

um fræðslumyndasafn ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Yfirstjórn fræðslumyndasafns ríkisins er í höndum menntamálaráðuneytisins. Menntamálaráðherra skipar fimm menn í stjórn safnsins til fjögurra ára í senn, samkvæmt tillögum stjórnna Sambands íslenskra barnakennara, Landssambands framhaldsskólakennara, Menntamálaráðs Íslands og útvarpsráðs, en ráðherra skipar formann safnstjórnar án tilnefningar. Ef stjórnarmaður forfallast eða lætur af störfum, skal skipa mann í stjórnina á sama hátt.